

stærkt; naar man vilde føre dette Argument ud i dets Konsekvenser, saa vil det egentlig føre til, at, hvis f. Ex. det kongelige Sømagasins solgtes, skulde vi sige: I maa ikke sælge det kongelige Sømagasins, medmindre I ogsaa sælge Civilstatens Materialgaard, Frederikspladsen o. s. v. Det vilde være akkurat lige saa korrekt som at sige: I maa ikke sælge en Del af Frederikspladsen, men I skulde sælge det Hele med derpaa værende Ruin. Det kunde vist nok være interessant at se, hvad der foregik, den Gang, denne Bestemmelse kom ind i Finantsloven i Samlingen 1868—69, og at se dette Stove, der skal omslyrte Alt, hvad tidligere Forhandlinger have viist hen til, saaledes at, medens Regjeringen tidligere kunde have taget andre Hensyn end de rent økonomiske, var den nu udelukket derfra. Det bestaar deri, at, da Finantsloven for 1869—70 blev forelagt, stod der i Anmærkningerne til Finantsloven Sp. 197—98: „Paa denne Konto var der i Finantsloven for 1868—69 nævnt flere til Salg bestemte Eiendomme, hvoraf dog i alt Fald kun en enkelt mulig vil blive afhændet inden Finantsaarets Udgang. Af de paagjældende Bygninger har man i nærværende Forslag ikke kunnet tage Hensyn til Kvæsthusgadens Kaserne og Fæstningens Materialgaard. Paa den anden Side vil her findes opført som bestemt til Bortsalg Frederiks Kirkeplads, og man har i Betragtning heraf troet at kunne anslaa samme Salgsudbytte som i Finantsloven for 1868—69. Det var det Hele. Dertil har det Udvalg, som behandlede Finantsloven, skrevet Følgende: „Udvalget foreslaar til de her opførte Eiendomme at sœie: „Enighedsœveren“, „Kvæsthusgadens Kaserne“ og „Fæstningens Materialgaard“, samt at der til „Frederiks Kirkeplads“ sœies: „og den derpaa værende Ruin“. Der staar ikke et Ord videre, og ved Forhandlingerne blev der ikke sagt et Ord videre. Skal nu altsaa herpaa støttes dette, at fra dette Dieblit af har Regjeringen en absolut Forpligtelse til at sælge hele Frederikspladsen med Ruinen for Penge, og den maa ikke sælge nogen Del deraf eller lade Ruinen blive staaende, eller, hvad der naturligvis var langt bedre, faae Ruinen fuldført gratis, uden nogen Udgift for Staten? Jeg tror ikke, at jeg behøver nærmere at gaa ind paa dette Punkt. Det maa for Enhver, der har hørt dette, være saa indlysende, i hvilken Grad det er blottet for al Grund at ville udlede noget Saabant af Finantsloven, at jeg ikke behøver at inlade mig nærmere derpaa. — Men nu gaar jeg over til et andet Punkt, som det ærede Medlem lagde en Del Vægt paa. Han sagde nemlig som saa, at Staten i Virkeligheden ikke havde solgt de 16—17,000 Kvadratalen for deres virkelige Værdi; han gjentog flere Gange og navnlig mod Slutningen, da han skulde fremstille, at Handelen var saa særdeles gunstig for Statsraad Tietgen og var udelukkende i hans Ja-

vør, at man havde ladet det Hele gaa for den halve Værdi. Jeg maa nu sige: Hvis det ærede Medlem for disse Grunde vil give det Dobbelte af, hvad Tietgen har givet derfor, saa maa jeg give ham den samme Roes, som han gav det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds, at han er god at handle med. De Herrer vilde se, at den Grund, som Tietgen har faaet overdraget, andrager ca. 16,000 Kvadratalen. Hvad har han nu givet for den, og hvad maa han betalte derpaa, for at kunne benytte den som Byggegrund, og hvad maatte Staten, naar den vilde sælge den som Byggegrund, være betænkt paa, at Kjøberen maatte gjøre, eller Staten selv gjøre, førend den kan benyttes som Byggegrund? Tietgen har først maattet kjøbe Grunden og dernæst i St. Kongensgade en Eiendom til en Sum af 56,000 Kr. Dette skal altsaa lægges til det, han har givet for Grunden, og der udkommer da 256,000 Kr. Men dernæst skal han planere Grunden og anlægge Gader. Hvor stor Befolkningen derved vil være, veed jeg ikke, men for ikke at regne for høit, vil jeg sige f. Ex. 20,000 Kr. (Udfrydelse). Sa, det er naturligvis for lidt, men jeg ønsker netop at stille det saa lavt som muligt. Nu ere vi altsaa komne til, at han har givet 200,000 + 56,000 + 20,000 Kr., hvilket udgjør ialt 276,000 Kr., som han har givet for 16,000 Kvadratalen Grund, og han har altsaa givet mellem 17 og 18 Kr. for hver Kvadratalen. Nu vil jeg virkelig spørge Enhver, der forstaar sig paa Grundenes Priser her i Kjøbenhavn, og som ikke af tendentiosse Formaal finder det rigtigt at fremstille Priserne som saa forfærdelig høie, om han virkelig tror, at denne Grund derude er væsentlig mere værd end dette Beløb? Jeg tror det ikke. Naar man siger, at disse Grunde maa være de aller-værdifuldeste i Kjøbenhavn, fordi de ligge i et Pragtkvartier, hvor man kan bygge Pragtbygninger, saa røber man derved, at man er fuldkommen ubesjendt med, hvad det er for Bygninger, der betale sig. Jeg har ikke givet mig af med at være Bygningsentreprenør, men jeg har dog noget Kjendskab til disse Forhold, da jeg selv er Grundeier, og jeg veed nok, hvorpaa en Bygnings Værdi, navnlig dens Leieværdi, beror. Den beror væsentligt paa, hvilke Butiker den har. En Kjælderhals, som er Butik, paa et ordentligt Strøg, giver langt mere i Leie end en Pragtleilighed paa første Sal (Modsigelse). So, den gjør, det veed jeg af egen personlig Erfaring. Jeg har ikke lyst til at komme ind paa rent personlige og private Forhold, men jeg kunde anføre flere Beviser derpaa. Det er ganske sikkert, at det ikke er Pragtbygninger, der betale sig, og den Grund, hvorpaa en saadan Pragtbygning skulde reises, er aldeles ikke en Grund af den højeste Værdi. Den kan aldeles ikke sættes i Klasse med f. Ex. Grundene paa Sammelholm, for ikke at tale om Grundene paa det egentlige